

NNV sentralt og fylkes-lokallag

Hva tror dere er forholdstallet/prosentandelen når det vi ser på fylkes-/lokallagenes økonomi vvs NNV sentral. Total 54 mill. kr (2017 regnskapet)

60/40 (32 mill. kr./22 mill. kr.)

50/50

10/90

20/80

30/70

40/60 (22 mill. kr./32. mill. kr)

Til info: Momskompensasjon og medlemskontingent skal nå være utbetalt til alle fylkes- og lokallag

Fylkeslag og lokallag som arbeidsgiver

Organisasjonen kan være arbeidsgiver selv om den ikke har noen ansatte. Utbetaling av styrehonorar og utgiftsgodtgjørelser til tillitsvalgte og aktive medlemmer skal i utgangspunktet behandles etter de samme regler som utbetaling av lønn m.v. til ansatte.

Organisasjonen er ikke arbeidsgiver når vederlaget er næringsinntekt for den som har utført arbeidet dvs. hvis vedkommende er selvstendig næringsdrivende eller et firma.

Registrering av arbeidsgivere

Som arbeidsgiver skal organisasjonen være registrert i enhetsregisteret (www.brreg.no) og arbeidstakerregisteret (NAV Aa ordningen).

MERK: Organisasjoner som kommer inn under grense for fritak for arbeidsgiveravgift, kan benytte en forenklet oppgjørsordning og er derfor ikke pliktige til å sende melding til arbeidstakerregisteret.

Krav om at foreningen er registrert i Enhetsregisteret for å registreres i Frivillighetsregisteret.

Når arbeidsgivere registrerer seg i Enhetsregisteret, blir de tildelt et organisasjonsnummer. Organisasjonsnummeret er unikt for hvert enkelt foretak og brukes til å identifisere foretaket i de fleste offentlige sammenhenger.

Arbeidsgivere har plikt til å melde fra til Enhetsregisteret når det skjer endringer eks. navnet til organisasjonen, adresser, signaturberettigede eller styremedlemmer. En kontroll av lagenes informasjon registrert i Enhetsregisteret mot årsmøteprotokoll viser store forskjeller. MÅ OPPDATERES.

Arbeidstakerregisteret eller NAV Aa-ordningen: er en digital, samordnet innrapportering av inntekts- og arbeidsforhold og skattetrekksopplysninger fra opplysningspliktige (primært arbeidsgivere) til NAV, SSB og Skatteetaten.

Samordnet registermelding - forenklet blankett for foreninger

Samlet registrering av informasjon for alle registre i Brreg.

- Enhetsregisteret (for å få organisasjonsnummer)
- Frivillighetsregisteret (må være registrert i Enhetsregisteret)
søknad om grasrotandel og momskompensasjon = reg. i Frivillighetsregisteret
- Foretaksregisteret (alle næringsdrivende og enkeltpersonforetak – skal sikre rettsvern og økonomisk oversikt)
- Merverdiavgiftsregisteret (foreninger som driver aktiviteter som kommer inn under bestemmelsene i lov om merverdiavgift må registrere seg). Husk da også å fylle ut «Samordnet registermelding Del 2»
- NAV Aa-registeret (alle som er ansatt for lønn eller annen godtgjørelse – merk IKKE for foreninger som kommer inn under grensen for arbeidsgiveravgift)

Samordnet registermelding

- Har du ikke eksakt dato for stiftelse skriver du stiftelsesåret (pluss evt. dato 31.12)
- Finner du ikke stiftelsesdokumentet kan du legge med protokoll fra siste årsmøte for å vise at foreningen eksisterer
- Foreningens vedtekter MÅ sendes inn om foreningen skal registreres i Frivillighetsregisteret (ikke plikt til å registrere vedtektene).

ALLE VÅRE LAG SKAL REGISTRERES I FRIVILLIGHETSREGISTERET
FOR Å KUNNE SØKE OM MOMSKOMPENSASJON OG
GRASROTANDEL

Registrering av foreningens styre:

- Alle medlemmer med unntak av varamedlemmer skal registreres (unntak foretaksregisteret)
- Må legge ved protokoll som viser at de er valgt
- Både ved nyregistrering og endringer må samtlige styremedlemmer oppgis

Samordnet registermelding

Hvordan registrerer jeg rollene sekretær, kasserer og økonomiansvarlig?

- Om de er valgt som faste medlemmer i styret skal de registreres som styremedlem. Om ikke fast medl. av styret – ingen registrering

Det er bare mulig å registrere:

- Styrets leder
- Nestleder
- Styremedlem

Signaturrett – samordnet registermelding

Det er vedtektene eller egen protokoll til laget som bestemmer hvem som har signaturrett (opptre, skrive under på vegne av - foreta låneopptak, salg av fast eiendom eller lignende viktige avgjørelser)

- Styret i fellesskap
- Styrets medlemmer hver for seg
- To styremedlemmer i fellesskap
- Styrets leder alene
- Styrets leder og nestleder hver for seg
- Styrets leder og ett styremedlem i fellesskap
- Daglig leder alene
- Daglig leder og styrets leder i fellesskap

eller bestemt person eller personer – eks. kasserer (anbefales ikke, bør være en rolleinnehaver i styret)

Signaturretten registreres første gang organisasjonen blir registrert i Brønnøysundregisteret (Enhetsregisteret)

Ved endringer av styremedlemmer eller annen endringsinformasjon kan den som har fullmakt (rolle) foreta endringene direkte i ALTINN.

Registrering i Frivillighetsregisteret

VIKTIG – krav for momskompensasjon/grasrotandel

- Vedtekter må sendes inn
- Aktivitetskategori (normalt kode 5 100 Natur – og miljøvern)
- Frivillig å registrere regnskapet (registreres: plikt hvert år)
- Ingen av våre lag har alminnelig regnskapsplikt etter regnskapsloven

Bankkonto

Bankene krever organisasjonsnummer for å opprette en bankkonto for en organisasjon eller lokallag. Det er gratis for frivillige organisasjoner å bli registrert med eget nummer i Brønnøysundregistrene. Informasjon og skjema for registrering finnes på www.brreg.no.

Fordelen med å være registrert, er både at privatøkonomi og organisasjonsøkonomi skilles tydelig, og at man slipper å bytte bankkonto dersom det velges ny kasserer (bytter bare disposisjonshaver).

Om bankkontoen står i navnet til organisasjonen/lokallaget v/kasserer, vil bankkontoen da skattemessig tilhøre kontoeier privat, selv om den for eksempel heter «Lokallaget i Oppegård v/Ola Normann». Dersom det står mye penger på kontoen ved årsskiftet, kan det medføre formuesskatt for Ola Normann.

Bankkonto og signaturrett

Tildeling av signaturrett ved registrering i BRREG er ikke det samme som det å ha rett til å disponere en bankkonto. Retten til å disponere en bankkonto avtales direkte mellom foreningen og banken.

Alle roller som er definert med signaturrett i BRREG (disposisjonsrett over foreningens midler) i en forening må legitimere seg i banken ved opprettelse av bankkonto. I tillegg må de som har manuelle disposisjonsretter til bankkonto/nettbank legitimere seg.

Du kan legitimere deg med pass eller bankid (i det tilfelle du er kunde i banken). Alternativt kan man registrere seg som kunde i den aktuelle banken på nett.

VIKTIG å tenke på hvordan en utformer hvem som skal ha signaturrett.

Om signaturretten sier at:

«to styremedlemmer i fellesskap» evt. «daglig leder og et styremedlem» kan signere, betyr det alle styremedlemmene må være legitimert, da hvem som signerer kan variere fra gang til gang.

Om firmaattesten sier at «styreleder og daglig leder» hver for seg eller i fellesskap kan signere, er det disse + de som har roller ift. bankkonto som må være legitimert

Forskuddstrekk

Som arbeidsgiver skal organisasjonen trekke skatt i lønn, styrehonorar og annen godtgjørelse for arbeid eller oppdrag for organisasjonen.

Ikke skattekort: 50 % trekk. Arbeidsgiver har ansvar for at det blir foretatt riktig skattetrekk.

Unntak fra trekkplikten

- Ordinære feriepenger som utbetales i ferieåret (året etter opptjeningsåret)
- Del av lønn før jul
- Tjenesteutgifter som organisasjonen har refundert for eksempel til tjenestereise, overnatting og kost (kostnadene skal være legitimert med bilag, evt underskrevet reisregning, som skal legges ved regnskapet)
- Utgiftsgodtgjørelser som er utbetalt i samsvar med bestemmelser i statlig regulativ eller tariffavtale og etter Skattedirektoratets forskuddssatser og legitimasjonskrav, når godtgjørelsen ikke dekker mer enn kostnadene gir grunnlag for eksempel diettgodtgjørelse utbetalt etter Skattedirektoratets forskuddssatser
- Utgiftsgodtgjørelse etter utgiftsoppgave når organisasjonen ikke har grunn til å anta at godtgjørelsen gir overskudd
- Naturalytelser i form av fri transport til og fra arrangementer (gjelder ikke fri bil), fri kost og losji ved slike, fritt utstyr mv. når det ytes i organisasjonens interesse

Minstegrense for forskuddstrekk

Det skal ikke gjennomføres forskuddstrekk:

- Når samlet lønnsutbetaling fra organisasjonen til en person i løpet av inntektsåret ikke overstiger 10.000 kroner, vil lønnen være fritatt for lønnsopplysningsplikt og unntatt fra beskatning. Ved vurdering av om beløpsgrensen er nådd ses det bort fra eventuelle trekkfrie utgiftsgodtgjørelser. Overstiger lønnsutbetalingen 10.000 kroner, er den lønnsopplysningspliktig og mottakeren er skattepliktig for hele beløpet.
- Trekkfri utgiftsgodtgjørelse (eks. kilometergodtgjørelse, diettgodtgjørelse) som utbetales til dekning av merkostnader med inntil 10.000 kroner ved ett medlems innsats eller opptreden for sin organisasjon, er ikke lønnsopplysningspliktig eller skattepliktig. Det samme gjelder trekkfri utgiftsgodtgjørelse med inntil 10.000 kroner som utbetales til person i lønnet stilling i organisasjonen til dekning av kostnader til transport til og fra arrangementer m.v. hvor organisasjonen medvirker.

Minstegrenser for forskuddstrekk forts.

- Av samlede trekkpliktige ytelser til en person når ytelsene ikke overstiger 500 kroner i en kalendermåned
- Når samlede forskuddstrekk for en person ikke utgjør mer enn 100 kroner i en kalendermåned

Unntak fra plikten til å betale arbeidsgiveravgift (ikke den skattepliktige næringsvirksomheten)

- Fritak for å svare arbeidsgiveravgift dersom organisasjonens totale lønnsutgifter ikke overstiger 800.000 kroner (1.1.19) og bare for lønnsutbetalinger som ikke overstiger 80.000 (1.1.19) kroner per ansatt per år.
- Er utbetalingene høyere enn 800.000 kroner er hele den samlede lønnsutbetalingen arbeidsgiveravgiftspliktig. Overstiger lønnsutbetalingene 80.000 kroner for en eller flere ansatte eller lønnsutgiftene er høyere enn 800.000 kroner for hele organisasjonen i løpet av året, må det etterberegnes arbeidsgiveravgift av de tidligere utbetalte beløpene.
- Ved utbetaling av lønn som er fritatt for arbeidsgiveravgift, skal beløpet ikke tas med i avgiftsgrunnlaget. Har organisasjonen en eller flere utbetalinger det skal svares avgift av og en eller flere utbetalinger det ikke skal svares avgift av er det bare de utbetalingene det skal svares avgift av som skal tas med i beregningen

Den forenklete oppgjørsordningen

- I det tilfelle organisasjonen kommer inn under grensene for fritak for arbeidsgiveravgift
- forenklet A-melding
- slipper å avsette skattetrekk på egen konto
- forenklete A-melding kan leveres via ALTINN – får hjelp til å beregne av skattetrekket
- A-melding gir kvittering som inneholder kontonummer og KID som skal brukes ved betalingen
- Skjemaet skal sendes ved hver lønnsutbetaling

Slik fyller du skjemaet

- Finn frem til det juridiske org.nr du sender meldingen for
- Fyll inn fødselsnummer for ansatte og få tilgang til skattekort
- Fyll inn opplysningene i skjemaet
- Kontroller opplysningene og send inn skjemaet

For å bruke skjemaet må du ha en rolle i Altinn.

- Utfyller/innsender
- Regnskapsfører m/u signeringsrettighet
- Regnskapsfører lønn

Du finner dine roller på din Profil i Altinn.

AOS Forenklet a-melding for vedtødd eller alminnlig nyttig organisasjon

A-ordningen

Alle felt skal fylles ut

Arbeidsgiver

Organisasjonsnummer

938 418 837

Bestiller elektronisk innmelding

Navn

Naturvernforbundet : XX

Kontaktperson

XX

Arbeidstaker

Fødselsnummer

250760 XXXXX

Ettersmann

Informasjonen om skattekortet

Type skattekort

Prosentkort

Merknad

Skatteprosent

35

Utstedt dato

1.10.18

Arbeid utført fra

3.10.18

Arbeid utført til

31.10.18

Lært, naturallystelser og utgiftsgodtgjørelser fra vedtødd/alminnlig nyttig organisasjon

Lønn

30000

Verdi av kost, losji

Vis tjekke til å regne ut verdi av kost losji

Skattepliktige ytelser og godtgjørelser

Naturallystelser, f.eks. til smil

Godtgjørelser, f.eks. biler, løst eller privat bruk

Skattefrie godtgjørelser

Kilometergodtgjørelser

3500

Asfalt kilometer

7000

Godtgjørelser, f.eks. reisegjeller

Forskjuddstrekke, dato for lønnsutbetaling

Grunnløst forskjuddstrekke

30000

Skilte av lønn og løst, løst, eller skattepliktige ytelser og godtgjørelser

Arbeidsgiveravgift

10500

Indtøkt er beskrevet under pktene i skattebrevet, men kan også beskrives separat

Dato lønnsutbetaling

15.11.18

Arbeidsgiveravgift

Har organisasjonen lært arbeidstakeren mer enn 90 timer eller hatt annen formidlet opplæringsaktivitet på mer enn 900 000 kr i år?

Ja

Nei

Innlever 15.10.2017 10:59:07 AR23742/23

Naturvernforbundet

Merverdiavgift på inntekter

- Det skal ikke beregnes merverdiavgift av typiske organisasjonsinntekter som medlemskontingent, offentlige tilskudd eller gaver.
- Det er også en minstegrense for registreringsplikt på 140.000 i omsetning
- Annonseinntekter er i utgangspunktet avgiftspliktig. Imidlertid har organisasjonene et unntak når det gjelder annonser i publikasjoner som til sammen kommer ut inntil 4 ganger i løpet av en 12 måneders periode, eks. medlemsblad
- Det skal også gjøres en konkret vurdering i det tilfelle det inngås samarbeidsavtaler hvor det er et «krav» fra oppdragsgiver om å synes eks. på hjemmesiden til organisasjonen. Så lenge det ikke er vederlag for markedsføring og rettigheter kan avtalen faktureres uten merverdiavgiftsplikt.
- Se mer om merverdiavgift i hefte «Merverdiavgift - for veldedige og allmennyttige organisasjoner og institusjoner» fra Skatteetaten

Omsetning fra bruktbutikker til inntekt for gode formål

Vare/ tjeneste	Sats	Kommentar
Organisasjoners omsetning av varer fra bruktbutikker med allmennyttig formål	0% Fritatt	Det er strenge krav for at dette unntaket skal gjelde. Blant annet må hele overskuddet av omsetningen gå til det allmennyttige formålet. Butikken må kun selge brukte varer den har fått gratis, samt benytte frivillig, ulønnet arbeidskraft. Kontakt skattekontoret for flere opplysninger.

Salg av kalendere mm

Sporadisk salg, f.eks av kalendere og T-skjorter.

0% Fritatt

Merverdiavgiftsloven inneholder en særregel når organisasjoner av og til omsetter gjenstander av lav verdi. Denne omsetningen faller

utenfor merverdiavgiftslovens område. Organisasjonen kan da heller ikke få fradragsrett for merverdiavgiften som påløper ved anskaffelsen av varene.

Varer under 100 kr - ingen 3 dagers grense

0% Fritatt

Organisasjoner kan selge varer for under kr 100 uten å beregne merverdiavgift. Det finnes noen forutsetninger. Blant annet må omsetningen skje ved utvalgte anledninger, i et begrenset tidsrom og som ledd i organisasjonens virksomhet. I spesielle tilfeller er det godtatt at salgsvirksomheten har vært drevet i inntil en måned.

Merverdiavgift på utgifter/momskompensasjon

Merverdiavgift på innkjøp er som regel kurant å håndtere, ved at leverandør er pliktig til å spesifisere merverdiavgiften på fakturaen. I noen tilfeller bør en være oppmerksom og sikre at leverandører inkluderer merverdiavgift i sine tilbud og fakturaer.

I det tilfelle leverandøren ikke fakturerer merverdiavgift som skulle vært fakturert er det vi som mottaker som er ansvarlig for merverdiavgiften.

Som følge av merverdiavgiftsreformen (innført 1. juli 2001) – all kjøp og salg av tjenester ble avgiftspliktige, dersom de ikke er spesielt unntatt, fikk svært mange frivillige organisasjoner økte utgifter, bla. til kjøp av porto og regnskaps- og revisjonstjenester. For å kompensere organisasjonene for disse merutgiftene, ble det innført en egen «momskompensasjonsordning» for de frivillige organisasjonene

Momskompensasjonsordningen

I 2010 ble det vedtatt en tilskuddsordning der frivillige organisasjoner kan søke om å få kompensert kostnader til merverdiavgift som de har hatt ved kjøp av varer og tjenester, basert på årsregnskap ett år tilbake i tid. Denne tilskuddsordningen kaller vi for momskompensasjon generell ordning.

I 2018 (for regnskapsåret 2017) fikk 24.055 lag og foreninger utbetalt momskompensasjon på tilsammen 1,42 milliarder kroner. Avkortningen ble på 25,5 % (27,2 % i 2017) av det godkjente beløpet.

Momskompensasjonen utbetales til lagene normalt i januar/februar i påfølgende år.

Søknadsfristen er **1. september** hvert år, og utbetaling skjer i midten av desember.

Momskompensasjonen

Det er totale driftskostnader (ex finanskostnader) for det enkelte lag som legges til grunn for søknaden. Noen unntak knyttet til ombyggings- og driftskostnader fast eiendom, bygg og anlegg.

Totale driftskostnader hentes fra revidert og godkjent regnskap ett år tilbake i tid. Revidert regnskap skal være behandlet og godkjent på årsmøtet eller av annet kompetent organ i henhold til organisasjonens vedtekter.

Naturvernforbundet må i sitt regnskap trekke ut overføringer til lokal- og fylkeslag, partnere i utlandet, driftskostnader til den merverdiavgiftspliktige delen av vår omsetning og overføring til andre organisasjoner mm.

Naturvernforbundet sender inn en samlet søknad om momskompensasjon for alle lagene.

Revisor: Lager rapport med kontroll av utvalgte lags regnskap og årsmøteprotokoll. Det kan komme henvendelse til lagene om kontroll av bilag.

Momskompensasjon

Pliktig registrering i Frivillighetsregisteret for alle mottakere, også underledd

Endring i beregningsmodell – innebærer en omfordeling der små organisasjoner samlet sett får litt mer, og store organisasjoner samlet sett får litt mindre.

Redusert minstegrense fra 200 000 kroner til 100 000 kroner i driftskostnader som kommer innenfor ordningen i forenklet modell.

Felles grense på 5 mill. kroner i driftskostnader for krav om revisjon av registrert eller statsautorisert revisor.

Søknadsgrunnlaget multipliseres med 7 % (inntil 5. mill. kr og 5 % over de neste 5 mill. kr) som = søknadsbeløpet

Søknadsbeløpet avkortes som regel med mellom 25 – 30 %

Eks: Forening har kostnader på:

4 mill. kr x 7 % = 280.000 kr som avkortes med eks. 25% = utbetalt 210.000 kr.

Gaver til lokal- og fylkeslag

Giver kan få fradrag i skattepliktig inntekt for pengegaver forutsatt at:

- Lagene må være bundet av Naturvernforbundets vedtekter
- Det kan ikke være gitt noen form for motytelse for gaven
- Gaven må være en pengegave
- Det er Naturvernforbundet sentralt som fører regnskap over mottatte gaver, og som gir de nødvendige opplysningene via ALTINN portalen.
- Gaven må utgjøre minst 500 kroner i det inntektsåret da gaven er gitt. Maks fradrag med til sammen 50.000 kroner (2019) årlig. I 2018 er maks beløp (40.000 kroner)

- Naturvernforbundets frist for rapportering av gavebeløp til ALTINN er 20. januar 2020 (for inntektsåret 2019).

Lagene må rapportere gaver som skal innrapporteres senest 15. januar til sekretariatet. Vi må ha informasjon om: **Navn, adresse, postnummer, poststed, fødselsnummer (11 siffer), dato for gaven og beløp.**

En vanlig feil er å blande fødselsnummer med personnummer. Personnummer er de fem siste sifrene i det ellevesifrede fødselsnummeret.

Lønnskjøring og støtte til fylkes og lokallag

Naturvernforbundets sekretariat kjører lønn for flere fylkeslag.

Det blir belastet en mindre administrasjonsgodtgjørelse (250 kroner per person per måned).

Det er lagets leder som er sekretariatets kontaktperson. Det er denne som også gir informasjon om start/slutt av ansettelsesforhold og evt. endringer av lønn mm. Lønnen løper inntil vi får annen melding eller dette fremkommer av arbeidsavtalen.

Sekretariatet kan bistå med utforming av arbeidsavtale. Viktig at arbeidsavtalene underskrives av både arbeidstaker/arbeidsgiver før vi får kopi av avtalen.

Den ansatte meldes inn i Naturvernforbundets personalforsikring (yrkesskade og gruppeliv – via Water Circles) og pensjonsforsikring (via DNB). Pensjonsforsikringen utgjør 7% av lønnen, hvorav den ansatte trekkes 2 %.

Revisjon

Hvilke regnskap skal revideres?

Alle regnskaper – også små lokallagsregnskaper – bør gjennomgås og godkjennes av en annen person enn den som har utarbeidet det. Både den som har utarbeidet regnskapet og de som formelt har godkjent det bør signere på at regnskapet er i orden.

Må årsregnskapet revideres av profesjonell revisor?

- Gjelder organisasjoner som er regnskapspliktig etter regnskapsloven, men unntak dersom driftsinntektene av den samlede virksomheten er på mindre enn fem mill. kroner (da ingen revisjonsplikt)

